

Vorstel aan : Gemeenteraad van 25 januari 2010
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 12 januari 2010
Nummer :
Onderwerp : Verordening Financieringsstatuut
Bijlage(n) : 1. Verordening financieringsstatuut gemeente Haren 2010
2. Handreiking Wijziging Ruddy
3. Concept raadsbesluit

Samenvatting : Naar aanleiding van wijzigingen in de wet- en regelgeving en de door u op 14 december 2009 vastgestelde nieuwe bedrijfsvoeringsverordeningen is het nodig om een nieuw financieringsstatuut vast te stellen.

Voorgestelde beslissing :

- Vaststellen Verordening financieringsstatuut gemeente Haren 2010
- Intrekken Financieringsstatuut van 25 juni 2001

Inleiding

Op het gebied van de financiering van decentrale overheden zijn er de afgelopen tijd een aantal ontwikkelingen geweest die hun weerslag dienen te vinden in ons financieringsstatuut: de wijziging van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) per 1 januari 2009 naar aanleiding van de evaluatie van de wet en de financiële (IJsland-)crisis die heeft geleid tot een aanscherping van de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). Daarnaast heeft u op 14 december 2009 een aantal nieuwe verordeningen op het terrein van de bedrijfsvoering vastgesteld waarin een scherper onderscheid is aangebracht tussen de verantwoordelijkheden van de raad en de verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders. In het onderstaande zullen wij achtereenvolgens uiteenzetten hoe wij de wijzigingen in de Wet Fido, de wijzigingen in de Ruddo en de aangepaste verdeling van verantwoordelijkheden hebben verwerkt in het nieuwe financieringsstatuut. Wij besluiten met een voorstel.

Wijzigingen Wet Fido

De wijzigingen zijn beperkt en betreffen voornamelijk een versobering van het toezicht op het handhaven van de kasgeldlimiet en een vereenvoudiging van de systematiek van de renterisiconorm.

De versobering van het toezicht op het handhaven van de kasgeldlimiet betreft het vervallen van de verplichting om kwartaaloverzichten inzake de uitputting van de kasgeldlimiet naar de toezichthouder (provincie) te sturen. In plaats daarvan dient de gemeente de toezichthouder op de hoogte te stellen als de kasgeldlimiet drie kwartalen achtereen wordt overschreden. Daarbij dient eveneens een plan ter goedkeuring aan de toezichthouder te worden aangeboden waarin staat beschreven welke stappen worden ondernomen om weer binnen de kasgeldlimiet te blijven. In het oude financieringsstatuut stond nog vermeld dat er eens per kwartaal een rapportage aan de provincie moest worden verstrekt. In het nieuwe statuut volstaan wij met artikel 2, lid: “Het tijdig aanleveren van informatie aan derden voortvloeiende uit de Wet Fido”. In artikel 14 leggen wij deze verantwoordelijkheid expliciet neer bij het college van burgemeester en wethouders. Daarnaast hebben we in artikel 4, lid 1 opgenomen dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden. Een plan om de situatie weer op te lossen is dus niet aan de orde.

De vereenvoudiging van de systematiek van de renterisiconorm (het maximale bedrag aan vaste schulden dat in een bepaald jaar mag worden afgelost met het oog op stabilisering van het gemiddelde rentepercentage) houdt in dat het maximale aflossingsbedrag in een bepaald jaar voortaan is gerelateerd aan het totaal van de lasten in de begroting van dat jaar in plaats van aan de omvang van de vaste schulden per 1 januari van dat jaar. Voor wat betreft de renterisiconorm is er geen materiële afwijking tussen het nieuwe en het oude statuut. In artikel 4, lid 2 van het nieuwe statuut volstaan wij met de bepaling “De renterisiconorm wordt niet overschreden conform de Wet Fido”.

Wijzigingen Ruddo

Onder invloed van de kredietcrisis en de daaraan gerelateerde problemen met uitzettingen van (decentrale) overheden bij banken die niet meer aan hun terugbetalingsverplichtingen konden voldoen, is met ingang van april 2009 de Ruddo gewijzigd. Daarmee worden stringentere eisen gesteld aan uitzettingen van de decentrale overheden.

In het oude financieringsstatuut waren geen regels opgenomen over de kredietwaardigheid van banken waar geld werd uitgezet. In de praktijk vormde dit geen probleem, omdat er alleen geld werd geleend en geen geld uitgezet. In sporadische situaties van tijdelijke kortdurende liquiditeitsoverschotten werd het geld geparkeerd op de rekening courant bij de BNG (voor deze rekening courant zijn overigens wel gunstige condities afgesproken). De BNG beschikt over een triple A-rating en is dus vrij van kredietwaardigheidsproblemen. Ondanks dat het financieringsstatuut nog niet was aangepast op de nieuwe regelgeving hebben wij dus oo in de periode vanaf april 2009 niet onrechtmatig gehandeld.

In het nieuwe financieringsstatuut formaliseren wij het in de praktijk al gevoerde prudente beleid. We gaan daarbij verder (dat recht hebben we) dan de Ruddo en eisen minimaal een triple A-rating van financiële ondernemingen waarbij we geld uitzetten (in Nederland zijn dit in ieder geval de BNG, de Nederlandse Waterschapsbank en de Rabobank). Bovendien moet de onderneming gevestigd zijn in een eurozone-land met een triple A-rating (bijvoorbeeld Nederland). Daarnaast mogen we geld uitzetten bij overheden (denk aan schatkistbankieren en staatsobligaties). Wij zijn strenger dan de Ruddo, omdat we menen dat een eventueel rentevoordeel van honderdsten van procenten in onze situatie absoluut niet opweegt tegen het extra kredietrisico van bijvoorbeeld banken met een AA-rating (die wel zijn toegestaan door de Ruddo).

Ook nieuw in het financieringsstatuut en strenger dan in de Ruddo is het uitsluiten van het gebruik van derivaten (opties en dergelijke). Hiervoor geldt eveneens als argument: het voorkomen van onnodige risico's.

Zie ook de Handreiking Wijziging Ruddo (bijlage 2) voor de verdere achtergronden van de nieuwe Ruddo.

Nieuwe verordeningen bedrijfsvoering

Op 14 december 2009 heeft u een viertal nieuwe verordeningen vastgesteld op het terrein van de bedrijfsvoering. Deze vier verordeningen vervingen de oude Verordening op de bedrijfsvoering gemeente Haren. Allerlei organisatorische aspecten uit de oude verordening zijn niet overgenomen in de nieuwe verordeningen. Dit om meer recht te doen aan de bestuurlijke verhoudingen sinds de invoering van het dualisme, waarin de verantwoordelijkheid voor de inrichting van de ambtelijke organisatie bij het college van burgemeester en wethouders wordt neergelegd.

In een van de nieuwe verordeningen op het terrein van de bedrijfsvoering, te weten de 'Financiële Verordening gemeente Haren', wordt verwezen naar het Financieringsstatuut gemeente Haren en wel in de artikelen 9, 7 en 13.

In artikel 9 van de Financiële Verordening wordt de opdracht aan het college gegeven om bij de invulling van de financieringsfunctie de regels uit het Financieringsstatuut in acht te nemen.

In artikel 7 van de Financiële Verordening wordt voor de berekening van de omslagrente voor de rentetoerekening verwezen naar het Financieringsstatuut. In artikel 4, lid 5 van het nieuwe statuut zeggen wij hierover "Bij het aantrekken van leningen en het uitzetten van gelden wordt, ter voorkoming van het verstoren van meerjarige trends in begroting en rekening, gestreefd naar het zo lang mogelijk (in jaren) stabiliseren van de omslagrente (dit is de interne rentevoet die gebruikt wordt om de rentelasten toe te rekenen aan de vaste activa en die gebaseerd is op het gemiddelde werkelijke rentepercentage op lange termijn)." Dit is een verdere uitwerking van de wettelijke renterisiconorm waarop in de paragraaf Financiering in de begroting en het jaarverslag nader cijfermatig wordt ingegaan.

In artikel 13d van de Financiële Verordening staat vermeld dat het college zorg dient te dragen voor de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie. Daarom is in artikel 15 van het nieuwe Financieringsstatuut opgenomen "Het college stelt nadere regels op voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie binnen de ambtelijke organisatie." Zoals aangekondigd in het raadsvoorstel van 14 december 2009 inzake de nieuwe verordeningen met betrekking tot de bedrijfsvoering zullen wij na vaststelling van de verordeningen door de raad de regelingen nogmaals (consistent met de verordeningen) vaststellen en u daarover informeren. Tot die tijd blijven wij werken met de regels inzake de inrichting van de financieringsfunctie binnen de organisatie die zijn opgenomen in het oude financieringsstatuut.

Voorstel

- Vaststellen van de bijgevoegde Verordening financieringsstatuut gemeente Haren 2010 (zie bijlage 1).
- Intrekken Financieringsstatuut van 25 juni 2001.

Haren, 15 december 2009

burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester